

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI
BUSTAN TUMANLARARO
ISODIY SUDI

Andijon vil, Bo'ston tumani,
A.Ikromov ko'chasi, 36-uy

РЕСПУБЛИКА УЗБЕКИСТАН
БУСТАНСКИЙ МЕЖРАЙОННЫЙ
ЭКОНОМИЧЕСКИЙ СУД

170400, обл. Андижан, р. Бустан,
улица А.Икрамов, 36

Тел: (74) 333-22-29, факс: (74) 333-14-37

Веб-сайт: www.oliysud.uz эл.почта: i.buz@sud.uz

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI НОМИДАН ҲАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ

2021 йил 9 февраль

Бўстон туман

4-1703-2102/52-сонли иш

Бўстон туманлараро иқтисодий судининг судьяси У.Холиковнинг раислигида, судья ёрдамчиси Ф.Турғуновнинг котиблигида, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Андижон вилоят ҳудудий бошқармаси даъвогар - “Андижон Ханой ипаги” масъулияти чекланган жамияти манфаатида, жавобгар - “Икромжон Жўраев” фермер хўжалигидан 1 398 163 сўм асосий қарз, 419 449 сўм жарима ундириш тўғрисидаги даъво аризаси бўйича қўзғатилган иқтисодий ишни даъвогар вакили Т.Қирғизов (ишочнома асосида), жавобгар хўжалик раҳбари Ш.Жўраев (паспорт асосида)ларнинг иштирокида, Бўстон туманлараро иқтисодий суди биносида ўтказилган очик суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

а н и қ л а д и:

“Андижон Ханой ипаги” масъулияти чекланган жамияти (кейинги ўринларда матнда “Даъвогар” деб аталади) ва “Икромжон Жўраев” фермер хўжалиги (кейинги ўринларда матнда “Жавобгар” деб аталади) ўртасида 2020 йил 20 февраль куни 85-сонли Пилла харид қилиш бўйича контрактация шартномаси (кейинги ўринларда матнда “Шартнома” деб аталади) тузилган.

Тарафлар ўртасида тузилган шартнома шартларига кўра, даъвогар жавобгарга 7,4 кути жами 141 гр жонлантирилган ипак курти ҳамда моддий техника ресурслари (тўшама қоғоз, плёнка, термометр, психрометр ва бошқалар) билан таъминлаш ва аванс тўловларини амалга ошириш, жавобгар эса даъвогарга тирик пиллани етказиб бериш, даъвогар ипак курти ва моддий техник ресурсларни ушлаб қолган ҳолда тўловларни амалга ошириш мажбуриятини олган.

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Андижон вилоят ҳудудий бошқармаси даъвогар манфаатида жавобгар томонидан мажбуриятлар бажарилмаганлик важи билан судга даъво ариза билан мурожаат қилиб, жавобгардан 1 398 163 сўм асосий қарз ва 419 449 сўм жарима ундириб беришликни сўраган.

Суд мажлисида даъвогар вакили кўрсатма бериб, нотўғри ҳисоб-китоб қилиниши натижасида судга даъво аризаси киритилганлигини, жавобгар томонидан шартнома шартлари тўлиқ бажарилганлигини билдириб, маълумотнома тақдим қилди ва ишни қонуний ҳал қилишни сўради.

Суд мажлисида жавобгар хўжалик раҳбари кўрсатма бериб, даъвогар билан 2020 йил 20 февраль куни 85-сонли Пилла харид қилиш бўйича контрактация шартномаси тузилганлигини, шартнома мажбуриятларини бажариб 7 123 182,20 сўмлик пилла топширганлигини, даъвогардан қарзи йўқлигини билдириб даъвони рад қилишни сўради.

Суд ишдаги мавжуд ҳужжатларини ўрганиб чиқиб, даъвогар вакилининг ҳамда жавобгарнинг тушунтиришларини тинглаб, қуйидаги асосларга кўра даъво талабини рад қилишни лозим топади.

Ишдаги мавжуд ҳужжатлардан аниқланишича, низо жавобгар томонидан тарафлар ўртасида имзоланган шартнома бўйича мажбуриятлар лозим даражада бажарилмаганлиги натижасида келиб чиққан. Мазкур шартнома шартларига мувофиқ даъвогар жавобгарга жонлантирилган ипак курти ҳамда моддий техника ресурслари (тўшама қоғоз, плёнка, термометр, психрометр ва бошқалар) билан таъминлаш ва аванс тўловларини амалга ошириш, жавобгар эса даъвогарга тирик пиллани етказиб бериш, даъвогар ипак курти ва моддий техник ресурсларни ушлаб қолган қолда тўловларни амалга оширишга келишилган.

Даъвогар томонидан жавобгарнинг 2020 йил 18 апрель кунги №15-сонли Ш.Жўраев номига берилган ишончномасига асосан 2020 йил 18 апрель кунги №14-сонли хисоб-фактура билан 1 087 380 сўмлик курт уруғи, 31 500 сўмлик ўрама қоғоз, 4 600 сўмлик 2 дона термометр етказиб берилган ҳамда 2020 йил 21 апрель кунги №275-сонли тўлов топшириқномаси билан 3 696 970 сўм аванс тўловлари амалга оширилган.

Даъвогар жавобгарга мавжуд қарздорликни ихтиёрий тўлаб бериш юзасидан 2020 йил 30 ноябрь куни почта алоқа хизмати орқали 16-сонли талабнома юборилган, бироқ талабнома жавобгар томонидан оқибатсиз қолдирилган.

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Андижон вилоят ҳудудий бошқармаси даъвогар манфаатида жавобгар томонидан шартнома мажбуриятлари бажарилмаганлик важи билан судга даъво ариза билан мурожаат қилиб, жавобгардан 1 398 163 сўм асосий қарз ва 419 449 сўм жарима ундириб беришликни сўраган.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик Кодекси(кейинги ўринларда матнда “ФК” деб юритилади) 8, 234-моддасига кўра мажбуриятлар шартномадан, зиён етказиш натижасида ҳамда ушбу Кодексда кўрсатилган бошқа асослардан келиб чиқади.

ФКнинг 465-моддасига кўра, контрактация шартномасига мувофиқ қишлоқ хўжалиги маҳсулотини етиштирувчи қишлоқ хўжалиги маҳсулотини қайта ишлаш ёки сотиш учун бундай маҳсулотни харид қиладиган шахсга — тайёрловчига шартлашилган муддатда топшириш (топшириб туриш) мажбуриятини олади, тайёрловчи эса бу маҳсулотни қабул қилиш (қабул қилиб туриш), унинг ҳақини шартлашилган муддатда муайян баҳода тўлаш (тўлаб туриш) мажбуриятини олади.

ФКнинг 466-моддасига кўра, қишлоқ хўжалиги маҳсулотини етиштирувчи ўстирилган (ишлаб чиқарилган) қишлоқ хўжалиги маҳсулотини тайёрловчига контрактация шартномасида назарда тутилган миқдор ва ассортиментда топшириши шарт.

Бироқ, даъвогар томонидан тақдим этилган маълумотнома, жавобгар томонидан тақдим этилган маълумотномага, тарафларнинг суд мажлисида берган кўрсатмаларига кўра, жавобгарнинг 2020 йил 25 июнь ҳолатига даъвогардан қарздорлиги мавжуд эмаслиги аниқланди. Жавобгарнинг даъвогар олдида қарзи йўқлиги даъвогар ва жавобгар томонидан тақдим этилган маълумотномалар ҳамда тарафлар вакиллариининг суд мажлисида берган кўрсатмалари билан ўз тасдиғини топади.

Ушбу ҳолатда суд, даъвогарнинг жавобгардан 1 398 163 сўм асосий қарз ундириш талабини қаноатлантиришни рад этишликни лозим топади.

Шунингдек, даъвогар жавобгардан шартноманинг 4.1-бандига асосан 419 449 сўм жарима ундиришни сўраган.

Зеро, ФКнинг 333-моддасига кўра, қарздор айби бўлган тақдирда, мажбуриятни бажармаганлиги ёки лозим даражада бажармаганлиги учун, агар қонун ҳужжатларида ёки шартномада бошқача тартиб белгиланмаган бўлса, жавоб беради.

Бироқ, даъвогарнинг асосий қарз ундириш талаби рад қилинганлиги сабабли суд, даъвогарнинг жарима ундириш талабини ҳам рад этишликни лозим топади.

Суд ишни кўриб чиқиш якунлари бўйича давлат божи тўловини ундириш масаласини муҳокама этиб, даъво рад қилинганлиги сабабли давлат божи тўловини даъвогар ҳисобидан Республика бюджетига ундиришни лозим топади.

Зеро, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 118-моддасига кўра, суд харажатлари ишда иштирок этувчи шахсларнинг қаноатлантирилган даъво талаблари миқдорига мутаносиб равишда уларнинг зиммасига юклатилади. Давлат божи тўлашдан озод қилинган давлат органлари ҳамда бошқа шахслар томонидан юридик шахслар ва фуқароларнинг манфаатларини кўзлаб тақдим этилган даъво талабларини қаноатлантириш рад этилган ёки улар қисман қаноатлантирилган тақдирда, давлат божи манфаатлари кўзланиб даъво тақдим этилган шахслардан даъво талабларининг қаноатлантирилиши рад этилган қисмига мутаносиб равишда ундирилади.

Бинобарин суд, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 118, 176, 177, 179-моддаларига асосланиб

қ а р о р қ и л а д и:

Даъвони қаноатлантириш рад қилинсин.

“Андижон Ханой ипаги” масъулияти чекланган жамияти томонидан олдиндан тўланган 19 600 сўм почта харажатлари зиммасида қолдирилсин.

“Андижон Ханой ипаги” масъулияти чекланган жамияти ҳисобидан Республика бюджетига 245 000 сўм давлат божи ундирилсин.

Ҳал қилув қарори қонуний кучга киргандан сўнг ижро варақаси берилсин.

Ҳал қилув қароридан норози томон бир ой муддатда Бўстон туманлараро иқтисодий суди орқали Андижон вилоят судига апелляция тартибида шикоят келтириши мумкин.

Раислик этувчи

У.Холиков

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ НОМИДАН
ҲАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ
(Хулоса қисми)

2021 йил 9 февраль

Бўстон туман

4-1703-2102/52-сонли иш

Бўстон туманлараро иқтисодий судининг судьяси У.Холиковнинг раислигида, судья ёрдамчиси Ф.Турғуновнинг котиблигида, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Андижон вилоят ҳудудий бошқармаси даъвогар - “Андижон Ханой ипаги” масъулияти чекланган жамияти манфаатида, жавобгар - “Икромжон Жўраев” фермер хўжалигидан 1 398 163 сўм асосий қарз, 419 449 сўм жарима ундириш тўғрисидаги даъво аризаси бўйича қўзғатилган иқтисодий ишни даъвогар вакили Т.Қирғизов (ишочнома асосида), жавобгар хўжалик раҳбари Ш.Жўраев (паспорт асосида)ларнинг иштирокида, Бўстон туманлараро иқтисодий суди биносида ўтказилган очик суд мажлисида кўриб чиқиб, суд, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 118, 176, 177, 179-моддаларига асосланиб

қ а р о р қ и л а д и:

Даъвони қаноатлантириш рад қилинсин.

“Андижон Ханой ипаги” масъулияти чекланган жамияти томонидан олдиндан тўланган 19 600 сўм почта харажатлари зиммасида қолдирилсин.

“Андижон Ханой ипаги” масъулияти чекланган жамияти ҳисобидан Республика бюджетига 245 000 сўм давлат бож индирилсин.

Ҳал қилув қарори қонуний кучга киргандан сўнг ижро варақаси берилсин.

Ҳал қилув қароридан норози томон бир ой муддатда Бўстон туманлараро иқтисодий суди орқали Андижон вилоят судига апелляция тартибида шикоят келтириши мумкин.

Раислик этувчи

У.Холиков

Маъсул судья: Холиков Умиджон Абдумажитович

